

INFORMĀCIJA BŪVDARBU VEICĒJIEM

Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 18.jūnija direktīvas 2009/52/EK, ar ko nosaka minimālos standartus sankcijām un pasākumiem pret darba devējiem, kas nodarbina trešās valsts valstspiederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi 14.pants, kas Latvijas Republikā (turpmāk – LV) ir pārņemts ar Imigrācijas likumu, - nosaka, ka dalībvalstīs nodrošina, ka to teritorijā veic efektīvas un pienācīgas pārbaudes, lai kontrolētu, vai netiek nodarbināti to trešo valstu valstspiederīgie, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi.

Pamatojoties uz Valsts robežsardzes likuma 5.panta pirmās daļas 6.punktu, viens no Valsts robežsardzes (turpmāk – VRS) uzdevumiem ir kontrolēt kā tiek ievēroti noteikumi par ārzemnieku ieceļošanu, uzturēšanos, nodarbinātību, izceļošanu un tranzītu. Papildus tam, Imigrācijas likuma 3.pants nosaka, ka ārzemnieku ieceļošanu un uzturēšanos LV atbilstoši savai kompetencei dokumentē un kontrolē arī VRS.

VRS veic ārzemnieku nodarbinātības pārbaudes būvlaukumā, lai pārbaudītu vai tiek ievēroti ārzemnieku ieceļošanas, uzturēšanās, nodarbinātības, izceļošanas un tranzīta nosacījumi, proti:

- 1) vai būvobjektā nodarbinātais ārzemnieks uzturas LV likumīgi (vai ir derīgs ceļošanas dokuments, uzturēšanās tiesību apliecinošs dokuments, vai nav pārkāpts noteiktais uzturēšanās dienu skaits LV);
- 2) vai būvobjektā nodarbinātajam ārzemniekam ir attiecīgi piešķirtas tiesības uz nodarbinātību, izņemot normatīvajos aktos noteiktos gadījumus, kad tās nav nepieciešamas (kas norāda uz nodarbinātā ārzemnieka vai uzaicinātāja sniegto ziņu patiesumu par uzaicinātā ārzemnieka ieceļošanas un uzturēšanās mērķi LV);
- 3) vai būvobjektā nodarbinātais ārzemnieks norīkots darbā pakalpojumu sniegšanai LV atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 16. decembra direktīvas 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā un Darba likuma prasībām.

VRS amatpersonu tiesības būvlaukumā.

- 1) uzaicināt uz VRS telpām privātpersonu un tās pārstāvi, lai saņemtu paskaidrojumus par ārzemnieka ieceļošanas un uzturēšanās mērķi, uzturēšanās vietu, laiku un nodrošinājumu (*Valsts robežsardzes likuma 15.panta piektās daļas 1.punkts*);
- 2) pieprasīt no privātpersonas un tās pārstāvja dokumentus vai to kopijas, kas pamato ārzemnieka vai viņa uzaicinātāja sniegtās informācijas un ziņu patiesumu (*Valsts robežsardzes likuma 15.panta otrās daļas 2.punkts*);
- 3) apmeklēt un pārbaudīt valsts un pašvaldību institūcijas, Latvijas Republikas vai ārvalsts privātpersonas un tās pārstāvja telpas un darba vietas, kā arī jebkuru citu minēto personu īpašumā, turējumā vai valdījumā esošo īpašumu, kas nodarbinātajam ir pieejams, attiecīgās personas noteiktajā darba laikā bez iepriekšējas paziņošanas vai atļaujas saņemšanas (arī īpašnieka, turētāja, valdītāja vai viņu pilnvarotas personas prombūtnē) (*Valsts robežsardzes likuma 15.panta piektās daļas 3.punkts*);
- 4) apmeklēt 3. punktā minēto personu īpašumā, turējumā vai valdījumā esošās telpas un ēkas un ar īpašnieka, turētāja, valdītāja vai viņu pilnvarotas personas atļauju tās pārbaudīt. (*Valsts robežsardzes likuma 15.panta piektās daļas 4.punkts*);
- 5) veikt pārrunas ar ārzemnieku un viņa uzaicinātāju un pieprasīt paskaidrojumus un papildu dokumentus, kas pamato ieceļošanas un uzturēšanās mērķi un ārzemnieka sniegto ziņu

- patiesumu, kā arī pārbaudīt ārzemnieka vai viņa uzaicinātāja sniegto informāciju (*Imigrācijas likuma 14.pants un 33.panta sestā daļa*);
- 6) veikt administratīvā pārkāpuma procesu par administratīvajiem pārkāpumiem, kas ietilpst VRS kompetencē (tostarp par ārzemnieka nodarbinātības nosacījumu pārkāpšanu, kas paredzēts Imigrācijas likuma 68.⁴ un 68.⁵ pantā) (*Administratīvās atbildības likuma 115.panta pirmā daļa*);
  - 7) piemērot administratīvo aizturēšanu, ja nepieciešams noskaidrot pie atbildības saucamās personas identitāti vai pārtraukt administratīvo pārkāpumu un persona nereaģē uz aicinājumu pārtraukt pārkāpumu (*Administratīvās atbildības likuma 71.panta pirmā daļa*);
  - 8) aizturēt ārzemnieku Imigrācijas likuma 51.pantā minētajos gadījumos uz 10 diennaktīm (izņemot nepilngadīgu ārzemnieku, kurš nav sasniedzis 14 gadu vecumu).

Ārzemnieku nodarbinātības pārbaudes norise būvlaukumā.

Lai būvlaukumā operatīvi pārbaudītu VRS kompetencē esošus jautājumus un konstatētu ārzemnieka nodarbinātību, lūdzam būvdarbu veicēja atbildīgo darbinieku iepazīstināt ar būvlaukumā esošajiem dokumentiem, nodrošināt dokumentu kopiju vai informācijas izsniegšanu, kas apstiprina ārzemnieka nodarbinātības faktu būvlaukumā, kā arī nodrošināt VRS amatpersonām iespēju aptaujāt būvlaukumā atrodošas personas un nepieciešamības gadījumā iegūt paskaidrojumus.

- 1) ierodoties objektā, VRS amatpersonas informē būvobjekta galveno būvdarbu veicēju vai būvdarbu vadītāju par pārbaudes mērķi un pārbaudes kārtību;
- 2) pēc galvenā būvdarbu veicēja pieprasījuma (ņemot vērā būvlaukuma specifiku), Valsts robežsardzes amatpersonas lieto tā izsniegtos papildus individuālos aizsardzības līdzekļus;
- 3) pēc uzņēmuma pārstāvja vai pārbaudāmo personu pieprasījuma, nosauc pārbaudes veicošā robežsarga vārdu, uzvārdu un amatu, kā arī uzrāda dienesta apliecību;
- 4) VRS amatpersonas veic būvlaukumā nodarbināto personu identifikāciju, ceļošanas dokumenta, uzturēšanās tiesību apliecinoša dokumenta, tiesības apstiprinošu dokumentu uz nodarbinātību pārbaudi. Papildus tiek pārbaudīta dokumentācija, kas apstiprina darba tiesiskās attiecības, nepieciešamības gadījumā tiek pieprasītas to kopijas;
- 5) nepieciešamības gadījumā tiek iegūti paskaidrojumi un papildu dokumenti, kas pamato ārzemnieka ieceļošanas un uzturēšanās mērķi.

Pamatojoties uz Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma 44.panta trešo daļu, speciālā apģērba, individuālo aizsardzības līdzekļu, ekipējuma un inventāra veidus un izsniegšanas normas nosaka Valsts robežsardzes priekšnieks, līdz ar to Valsts robežsardzes amatpersonas, apsekojot būvlaukumus, ir nodrošinātas ar individuālās aizsardzības līdzekļiem atbilstoši Valsts robežsardzes priekšnieka noteiktajam, proti, ar vestēm un aizsargķiverēm.

Dokumenti un informācija, kuru pārbaudes laikā lūgsim uzrādīt vai iesniegt:

1. Galvenajam būvdarbu veicējam:
  - 1) darbinieku elektroniskās darba laika uzskaites saraksts (elektroniskās darba laika uzskaites sistēmas (EDLUS) dati) par personām, kas pārbaudes brīdī atrodas būvlaukumā (būvlaukumos, kuros tiek veikta jaunas trešās grupas būves būvniecība vai būvdarbi, kuru izmaksas ir 350 000 euro vai vairāk) (*uzrādāms un izsniedzams pārbaudes laikā*), pārējos būvobjektos - būvobjektā nodarbināto saraksts (*uzrādāms pārbaudes laikā, ja iespējams, izsniedz kopiju*);

- 2) caurlaižu sistēmas reģistrācijas žurnāls, gadījumos, ja tiek nodrošināts caurlaides režīms un šāds žurnāls ir ieviests (**uzrādāms pārbaudes laikā, ja iespējams, iesniedz kopiju**).
2. Darba devējam (vai tā pilnvarotajam pārstāvim):
- 1) nodarbinātā ārzemnieka vīzas vai uzturēšanās atļaujas kopija (*ja nav iespējams uzrādīt pārbaudes laikā, var iesniegt noteiktā laikā pēc pārbaudes*);
  - 2) nodarbinātā ārzemnieka darba līgums (*ja nav iespējams uzrādīt pārbaudes laikā, var iesniegt noteiktā laikā pēc pārbaudes*);
  - 3) nodarbinātā ārzemnieka komandējuma/norīkojuma dokumenti (*ja nav iespējams uzrādīt pārbaudes laikā, var iesniegt noteiktā laikā pēc pārbaudes*);
  - 4) civiltiesiski līgumi starp uzņēmumiem (uzņēmuma līgums, sadarbības līgums, vienošanās), ja ārzemnieks norīkots darbam LV no citas Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas (turpmāk – Savienības dalībvalsts) (*ja nav iespējams uzrādīt pārbaudes laikā, var iesniegt noteiktā laikā pēc pārbaudes*);
  - 3) papildus dokumenti un informācija, kas apliecina ārzemnieka nodarbinātības tiesiskumu (piemēram, darba grafiki, darba samaksas aprēķinu, darba laika uzskaites dokumenti, darba aizsardzības instruktāžas darba vietā reģistrācijas žurnāls, ugunsdrošības instruktāžas reģistrācijas žurnāls - *ja nav iespējams uzrādīt pārbaudes laikā, var iesniegt noteiktā laikā pēc pārbaudes*);
  - 4) citas Savienības dalībvalsts izsniegts A1 sertifikāts (E101 sertifikāts) (*ja nav iespējams uzrādīt pārbaudes laikā, var iesniegt noteiktā laikā pēc pārbaudes*).
3. Būvlaukumā nodarbinātajam ārzemniekam:
- 1) ceļošanas dokuments (**uzrādāms pārbaudes laikā**);
  - 2) uzturēšanās tiesību apliecināošs dokuments - vīza vai uzturēšanās atļauja, kas apliecina, ka ārzemniekam piešķirtas tiesības uz nodarbinātību, izņemot normatīvajos aktos noteiktos gadījumus, kad apliecinājums par tiesībām uz nodarbinātību pie noteikta darba devēja un noteiktā specialitātē (profesijā) nav nepieciešams (**uzrādāms pārbaudes laikā**);
  - 3) nodarbinātā apliecība (**uzrādāma pārbaudes laikā**);
  - 4) darba līgums (*ja nav iespējams uzrādīt pārbaudes laikā, var iesniegt noteiktā laikā pēc pārbaudes*);
  - 5) komandējuma/norīkojuma dokumenti (*ja nav iespējams uzrādīt pārbaudes laikā, var iesniegt noteiktā laikā pēc pārbaudes*);
  - 6) citas Savienības dalībvalsts izsniegts A1 sertifikāts (*E101 sertifikāts*) (*ja nav iespējams uzrādīt pārbaudes laikā, var iesniegt noteiktā laikā pēc pārbaudes*);
  - 7) Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pieņemtie lēmumi (piemēram, par uzturēšanās atļaujas piešķiršanu, kurā iekļauts lēmums par nodarbinātības tiesību piešķiršanu; par uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai iesniegto dokumentu izskatīšanas termiņa pagarināšanu) (*ja nav iespējams uzrādīt pārbaudes laikā, var iesniegt noteiktā laikā pēc pārbaudes*).

Ja augstāk minēto informāciju vai dokumentus nav iespējams iegūt pārbaudes brīdī, tad atbildīgā persona informāciju iesniedz VRS amatpersonu norādītajā informācijas iesniegšanas veidā (iesniedzot informāciju noteiktā laikā pēc pārbaudes papīra veidā klātienē VRS struktūrvienībā vai elektroniski uz VRS amatpersonas uzrādīto dienesta e-pastu).

Atsevišķu jautājumu precizēšanai, VRS amatpersonas ir tiesīgas lūgt sniegt paskaidrojumu (arī uzaicinot uz VRS telpām):

- galvenā būvdarbu veicēja pārstāvjiem;
- būvdarbu vadītājam;
- apakšuzņēmuma pārstāvjiem;
- būvlaukumā nodarbinātām personām;
- personām, kas uzturas būvlaukumā.

Ja pārbaudes laikā būvobjektā konstatēti ārzemnieka uzturēšanās un/vai nodarbinātības pārkāpumi un nepieciešams noskaidrot personas identitāti, vai lai pārtrauktu konstatētā pārkāpuma turpināšanos, VRS amatpersonas ir tiesīgas veikt ārzemnieka administratīvo aizturēšanu.

Vēršam uzmanību, ja būvobjektos tiktu nodrošināta augstāk minēto dokumentu, kas apliecina ārzemnieka nodarbinātības tiesiskumu, pieejamība jau pārbaudes laikā (labākā prakse), tad Valsts robežsardzes amatpersonu veiktās pārbaudes būvobjektos nebūtu tik laikietilpīgas un traucējošas.

Darba devēja pienākumi, nodarbināšanas aizliegumi un atbildība LV.

- 1) sagatavojot darba līgumu, darba devējam ir pienākums pieprasīt, lai ārzemnieks uzrāda vīzu vai uzturēšanās atļauju, kas apliecina, ka ārzemniekam piešķirtas tiesības uz nodarbinātību, izņemot normatīvajos aktos noteiktos gadījumus, kad apliecinājums par tiesībām uz nodarbinātību pie noteikta darba devēja un noteiktā specialitātē (profesijā) nav nepieciešams (*Darba likuma 35.panta trešā daļa*);
- 2) darba devējam ir pienākums nodrošināt noslēgto darba līgumu uzrādīšanu pēc uzraudzības un kontroles institūciju pieprasījuma (*Darba likuma 40.panta vienpadsmitā daļa*);
- 3) darba devējam ir pienākums nodrošināt vīzas vai uzturēšanās atļaujas, kas apliecina, ka ārzemniekam piešķirtas tiesības uz nodarbinātību, kopijas vai atbilstošas informācijas uzglabāšanu visā ārzemnieka nodarbināšanas laikā un to uzrādīšanu pēc uzraudzības un kontroles institūciju pieprasījuma (*Darba likuma 38.panta otrā daļa*);
- 4) ārzemnieku atļauts nodarbināt tikai tad, ja viņam ir piešķirtas tiesības uz nodarbinātību, ko apliecina atbilstošs ieraksts ārzemniekam izsniegtajā vīzā vai uzturēšanās atļaujā, izņemot normatīvajos aktos noteiktos gadījumus, kad apliecinājums par tiesībām uz nodarbinātību pie noteikta darba devēja un noteiktā specialitātē (profesijā) nav nepieciešams (*Darba likuma 37.panta astotā daļa*);
- 5) aizliegts nodarbināt personu, kura nav tiesīga uzturēties LV (*Darba likuma 37.panta devītā daļa*);
- 6) darba devējs nav saucams pie atbildības par tādas personas nodarbināšanu, kura nav tiesīga uzturēties LV, ja darba devējs ir izpildījis Darba likuma 35.panta trešajā daļā un 38.panta otrajā daļā minētos pienākumus, izņemot gadījumu, kad darba devējs zināja, ka uzrādītais dokuments, kas apliecina personas tiesības uzturēties LV, ir viltots (*Darba likuma 37.panta desmitā daļa*);
- 7) pie administratīvās atbildības par tādas personas nodarbināšanu, kura nav tiesīga uzturēties LV, ir saucama arī persona, kura darba devējam kā apakšuzņēmējam ir tieši nodevusi pilnīgu vai daļēju līgumsaistību izpildi, kā arī persona, kura ir sākotnējo līgumsaistību izpildītājs, un jebkurš cits iesaistītais apakšuzņēmējs, ja viņi par šādu prettiesisku nodarbināšanu zināja, izņemot gadījumu, kad viņi veikuši nepieciešamos pasākumus, lai novērstu šādu prettiesisku nodarbināšanu (*Darba likuma 37.panta vienpadsmitā daļa*);
- 8) citas Eiropas Savienības dalībvalsts (turpmāk – ES) vai Eiropas Ekonomikas zonas (turpmāk – EEZ) valsts darba devējam, kas nosūta darbinieku veikt darbu LV, ir

- pienākums pirms darbinieka nosūtīšanas elektroniski valsts valodā informēt Valsts darba inspekciju par šo darbinieku (*Darba likuma 14.¹ panta otrā daļa*);
- 9) citas ES dalībvalsts vai EEZ valsts darba devējam, kas nosūta darbinieku veikt darbu LV, ir pienākums triju darbdienu laikā no izmaiņu rašanās dienas elektroniski valsts valodā informēt Valsts darba inspekciju par izmaiņām, kas ir notikušas saistībā ar Darba likuma 14.¹ panta otrajā daļā minēto informāciju (*Darba likuma 14.¹ panta trešā daļa*);
  - 10) citas ES dalībvalsts vai EEZ valsts darba devējam, kas nosūta darbinieku veikt darbu LV, ir pienākums noteikt LV savu pārstāvi, kurš ir pilnvarots pārstāvēt darba devēju LV valsts iestādēs un tiesā (*Darba likuma 14.¹ panta ceturtais daļa*);
  - 11) citas ES dalībvalsts vai EEZ valsts darba devējam, kas nosūta darbinieku veikt darbu Latvijā, darbinieka nosūtīšanas laikā ir pienākums nodrošināt noslēgtā darba līguma, darba samaksas aprēķinu un darba samaksas izmaksu apliecinājošu dokumentu, kā arī darba laika uzskaites dokumentu glabāšanu pie šā panta ceturtajā daļā minētās personas un uzrādīt uzraudzības un kontroles institūcijām, kā arī, ja nepieciešams, nodrošināt to tulkojumu valsts valodā (*Darba likuma 14.¹ panta sestā daļa*);
  - 12) darba devējam ir pienākums izsniegt darbinieka apliecību darbiniekam, kas nodarbināts būvniecībā, ja darbs tiek veikts būvobjektā (*Ministru kabineta 07.04.2015. noteikumu Nr.167 „Noteikumi par darbinieku apliecībām” 2.2.apakšpunkts*);
  - 13) atsevišķu būvdarbu veicējs, tai skaitā galvenais būvdarbu veicējs, nodrošina, lai būvobjektā atrastos tajā nodarbināto saraksts. Ja būvdarbus veic vairāki atsevišķu būvdarbu veicēji, tie iesniedz galvenajam būvdarbu veicējam vai, ja tāda nav, - pasūtītājam katrs savu būvobjektā nodarbināto sarakstu, ko apstiprina ar parakstu un zīmogu [...] (*Ministru kabineta 25.02.2003. noteikumi Nr. 92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus” 28.¹ punkts*);
  - 14) galvenais būvdarbu veicējs vai, ja tāda nav, - pasūtītājs šo noteikumu nodarbināto sarakstus glabā būvobjektā līdz būves pieņemšanai ekspluatācijā (*Ministru kabineta 25.02.2003. noteikumi Nr. 92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus” 28.² punkts*);
  - 15) galvenais būvdarbu veicējs nodrošina, lai būvobjekta teritorijā iekļūtu tikai nodarbinātie, kas norādīti nodarbināto sarakstā un kam ir nodarbinātā apliecība, personu apliecināošs dokuments vai transportlīdzekļa vadītāja apliecība, kā arī citas personas ar apmeklētāja apliecību (*Ministru kabineta 25.02.2003. noteikumi Nr. 92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus” 28.⁸ punkts*).

Papildus minētajam, Ministru kabineta 25.02.2003. noteikumi Nr. 92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus” 28.⁶ punkts nosaka, ka atrodies būvobjekta teritorijā, nodarbinātajam ir pienākums glabāt nodarbinātā apliecību, personu apliecinājošu dokumentu vai transportlīdzekļa vadītāja apliecību pieejamā vietā un, ja nepieciešams, uzrādīt to kontrolējošo valsts institūciju pārstāvjiem.

Lai mazinātu nelegālās nodarbinātības risku būvobjektos un lai galvenais būvdarbu veicējs un apakšuzņēmēji pārliecinātos, ka būvobjektā nodarbinātie ārzemnieki, kurus darba devējs citā Savienības dalībvalstī norīkojis darbā pakalpojumu sniegšanai Latvijas Republikā un kurus nodarbina trešās personas (tieši nenodarbina galvenais būvdarbu veicējs vai apakšuzņēmējs), ir legāli nodarbināti būvobjektā, galvenajiem būvdarbu veicējiem un apakšuzņēmējiem būtu jāpievērš uzmanība sekojošajam:

- 1) vai ārzemniekam ir derīgs ceļošanas un uzturēšanās tiesību apliecinājošs dokuments;
- 2) vai ārzemnieks nav pārkāpis noteikto uzturēšanās dienu skaitu LV (90 dienas 180 dienu periodā);

- 3) vai ārzemnieks ir darba tiesiskajās attiecībās ar norīkojošo uzņēmumu (apstiprina darba līgums ar norīkojošo uzņēmumu);
- 4) vai darba devējs (citā Savienības dalībvalstī) ir norīkojis ārzemnieku darbā pakalpojumu sniegšanai LV (apstiprina uzņēmuma komandējuma/norīkojuma dokumenti);
- 5) vai ārzemnieks tiek nodarbināts profesijā, kurā tiek norīkots;
- 6) vai starp iesaistītajiem uzņēmumiem (norīkojošais uzņēmums un pakalpojumu saņēmējs) ir noslēgti pakalpojuma līgumi (uzņēmuma līgums, pakalpojuma līgums, sadarbības līgums, vienošanās u.tml.);
- 7) vai darba devējs (citā Savienības dalībvalstī) ir rakstiski informējis LV Valsts darba inspekciju par darbinieku norīkošanu.

Papildus minētajam, galvenajam būvdarbu veicējam vai attiecīgajiem apakšuzņēmējiem, būtu jābūt pieejamai citas Savienības dalībvalsts darba devēja pilnvarotā pārstāvja LV kontaktinformācijai, kurš norīkojis ārzemnieku darbā pakalpojumu sniegšanai LV, lai pārbaudes laikā operatīvi risinātu norīkotā ārzemnieka nodarbinātības tiesiskumu būvlaukumā.

Administratīvā atbildība (VRS kompetencē).

Imigrācijas likuma 68.⁴ pants:

1) **pirmā daļa:** par vienas vai vairāku personu (līdz piecām personām) nodarbināšanu, ja attiecīgā persona ir tiesīga uzturēties Latvijas Republikā, bet tai nav piešķirtas tiesības uz nodarbinātību un to nepieciešamību nosaka šis likums, piemēro naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no divdesmit astoņām līdz astoņdesmit sešām naudas soda vienībām, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.

2) **otrá daļa:** Par vairāk nekā piecu personu nodarbināšanu, ja tās ir tiesīgas uzturēties Latvijas Republikā, bet tām nav piešķirtas tiesības uz nodarbinātību un to nepieciešamību nosaka šis likums, piemēro naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no astoņdesmit sešām līdz simt četrdesmit naudas soda vienībām, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.

3) **trešā daļa:** par vienas vai vairāku tādu personu (līdz piecām personām) nodarbināšanu, kuras nav tiesīgas uzturēties Latvijas Republikā, piemēro naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no četrdesmit divām līdz simt naudas soda vienībām, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.

Savukārt, nodarbinātā ārzemnieka administratīvā atbildība paredzēta **Imigrācijas likuma 68.⁵ pantā:** par ar šajā likumā paredzēto nodarbinātības nosacījumu pārkāpšanu, ja to izdarījis nodarbinātais ārzemnieks, piemēro naudas sodu no divdesmit astoņām līdz simt četrdesmit naudas soda vienībām.

Kriminālatbildība.

Krimināllikuma 280.pants „Personas nodarbināšanas noteikumu pārkāpšana”

- 1) **pirmā daļa:** par likumā paredzēto personas nodarbināšanas ierobežojumu vai noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījis darba devējs un ja ar to radīts būtisks kaitējums, — soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu;
- 2) **otrá daļa:** par tādas personas nodarbināšanu, kura nav tiesīga uzturēties Latvijas Republikā, ja to izdarījis darba devējs un ja nodarbināts nepilngadīgais vai ja nodarbinātas vairāk nekā piecas personas, vai ja persona nodarbināta īpaši ekspluatējošos darba apstākļos, vai ja apzināti nodarbināts cilvēku tirdzniecības upuris, — soda ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Sūdzību un iesniegumu iesniegšana par VRS amatpersonu veiktajām pārbaudēm būvobjektos.

Sūdzības un iesniegumi par VRS amatpersonu veiktajām pārbaudēm būvobjektos iesniedzami Valsts robežsardzē Iesnieguma likuma noteiktajā kārtībā.

Kontaktinformācija: Valsts robežsardze,
Rūdolfa iela 5, Rīga, LV-1012,
e-pasts: kanceleja@rs.gov.lv, robezsardze@rs.gov.lv

Teritoriālās pārvaldes:

- 1) Rīgas pārvalde
Rūdolfa iela 5, Rīga, LV-1012,
e-pasts: rip.od@rs.gov.lv
- 2) Ventspils pārvalde
Ostas iela 33, Ventspils, LV-3601
e-pasts: vep.od@rs.gov.lv
- 3) Daugavpils pārvalde
Daugavpils, A. Pumpura 105b
e-pasts: dap.od@rs.gov.lv
- 4) Vīlakas pārvalde
Balvu raj., Vīlaka, Garnizona iela 19
e-pasts: vip_od@rs.gov.lv
- 5) Ludzas pārvalde
Liepājas iela 2b, Ludza
e-pasts: [ludza dn@rs.gov.lv](mailto:ludza_dn@rs.gov.lv)